

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 10Csp/171/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8818203203
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kopina
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2020:8818203203.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Martinom Kopinom v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31575951, p r o t i žalovanej: E. A., J.. XX.XX.XXXX, G. Č. XXX, Q.. I. J. Y., o zaplatenie 4.724,71 eur s prísl., t a k t o

r o z h o d o l :

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 4.591,81 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z tejto sumy od 30.10.2018 do zaplatenia, a to v splátkach po 60,- € mesačne, pričom každá splátka bude splatná vždy do posledného dňa toho ktorého kalendárneho mesiaca nasledujúceho po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku. V prípade omeškania čo i len s jednou splátkou sa stane splatným celý doposiaľ neuhradený dlh.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a .

III. Žalobca m á voči žalovanej nárok na náhradu trov konania. O výške tohto nároku rozhodne súd prvej inštancie po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanej zaplatenia 4.724,71 eur spolu s úrokom v sume 147,38 eur, úrokmi z omeškania v sume 2,04 eur, úrokom vo výške 8,90 % ročne z istiny 4.724,71 eur od 30.10.2018 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatenej istiny 4.724,41 eur od 30.10.2018 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených úrokov v sume 147,38 eur od 30.10.2018 do zaplatenia, poplatkov za poistenie v sume 3,72 eur a náhrady trov konania.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalobca a žalovaná uzatvorili dňa 4.7.2017 Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej peňažné

prostriedky vo výške 5200 eur. V zmysle bodu 1.1 Zmluvy sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy aj obchodné podmienky banky a to Obchodné podmienky pre úvery občanom - K. G. N., M..N.. a Všeobecné obchodné podmienky - K. G. N., M..N.. a teda niektoré z náležitostí, ktoré má v zmysle právnych predpisov zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať, sú v samotnom texte zmluvy o úvere a ďalšie náležitosti sú uvedené v obchodných podmienkach. Náležitosti zmluvy v zmysle § 9 ods. 2, písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov upravuje Zmluva v bode 1.2 v spojení s bodoch 2.5.3. OP, z ktorých vyplýva tiež anuitné splácanie úveru, pričom počet a termíny splátok istiny aj úrokov sú rovnaké a sú určené termínom splatnosti anuitnej splátky. Uvedené platí aj pre údaj o výške, počte, a termínoch splátok iných poplatkov. Výška, počet a termíny splátok poplatkov, u ktorých sú tieto údaje a povinnosť ich úhrady zrejme v čase uzatvorenia zmluvy, súd teda uvedené v samotnom texte Zmluvy. Ostatné poplatky, ktorých účtovanie nie je zrejme v čase uzatvorenia zmluvy sú uvedené v Sadzobníku poplatkov,

ktorý je súčasťou Všeobecných obchodných podmienok a tým aj súčasťou Zmluvy. Z povahy jednotlivých poplatkov vyplýva, že nie je možné vopred stanoviť počet koľkokrát bude klient daný poplatok povinný zaplatiť, pretože uvedené bude závisieť od toho, koľkokrát danú službu banky využije. Zároveň termín splatnosti poplatku vyplýva zo zásad spoplatňovania, ktoré sú súčasťou Sadzovníka poplatkov a ktoré stanovujú kedy je ktorý poplatok splatný. Poradie v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia Zmluva neuvádza, nakoľko na základe zmluvy o pôžičke nevznikajú nesplatené zostatky s rôznymi úrokovými sadzbami. Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti (prestal uhrádzať jednotlivé splátky riadne a včas) a preto žalobca na základe výzvy na predčasné splatenie úveru rozhodol o predčasnej splatnosti úveru dňa 29.10.2018 v zmysle § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, v súlade s Úverovou zmluvou a Obchodnými podmienkami pre úvery občanom a to po zaslaní upozornenia na omeškanie a možnosť predčasného zosplatenia. Žalovaná uhradila na istinu sumu 475,29 eur a po zosplatení úveru do dňa podania žaloby neuskutočnila žiadnu úhradu.

3. Žalovaná na pojednávaní dňa 11.2.2020 uviedla, že uplatnený nárok uznáva, potvrdila že zobrala pôžičku v sume 5.200 eur. Žalovaná uviedla že je zamestnaná, zarába mesačne 420 eur v čistom. Má tri deti, všetky maloleté, manžel s ňou pracuje u rovnakého zamestnávateľa a zarába približne rovnako ako ona. Spláca úvery, jeden z K.Š. G. so splátkou 190 eur mesačne a druhý v Slovenskej požičovni sumou 70 eur mesačne. Žalovaná uviedla že úver prestala splácať z dôvodu straty zamestnania, teraz je už zamestnaná a je ochotná splácať úver po 30 eur mesačne. Zároveň uviedla, že žalobca ju nikdy nedotazoval z akého dôvodu prestala splácať úver, len od neho dostával upomienky s výzvou na zaplatenie. Rovnako ju nikto neupozornil na poistenie úveru, ktoré s ňou žalobca v zmluve dohodol.

4. Vzhľadom na vyššie uvedené, súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom a jeho prílohami - zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX - pôžička, žiadosťou o poskytnutie spotrebného úveru, výzvou na úhradu/opakované upozornenie, výzvou na predčasné splatenie úveru, prehľadom splátok žalovanej do predčasného zosplatenia, prehľadom splácania po predčasnom zosplatení, stavom omeškaných splátok, prepočtom zmluvných úrokov a úrokov z omeškania, sadzovníkom bankových poplatkov, Všeobecnými obchodnými podmienkami K. G. N., M..N.. a Obchodnými podmienkami a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Žalobca a žalovaná ako klient uzavreli dňa 4.7.2017 úverovú zmluvu podľa § 497 a nasl. zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, na základe ktorej banka poskytne klientovi peňažné prostriedky formou splátkového bezúčelového úveru za podmienok uvedených v úverovej zmluve a vo Všeobecných obchodných podmienkach - K. G. N., M..N.. (ďalej aj „VOP“), ktoré tvoria jej neoddeliteľnú súčasť.

6. V zmysle úverovej zmluvy bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 5.200 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splatiť v 96 anuitných splátkach vo výške 76,11 eur, pri fixnej úrokovej sadzbe do splatnosti 8,90 % ročne a RPMN vo výške 11,03 %. Termín splatnosti prvej splátky bol dohodnutý na deň 25.6.2017 a splatnosť úveru na deň 25.6.2025.

7. V zmysle čl. 1 bod 1.1 zmluvy, podrobné podmienky splácania úveru, podmienky uplatňovania úrokovej sadzby a jej zmien sú uvedené vo VOP.

8. Ak klient poruší akúkoľvek povinnosť vyplývajúcu z tejto zmluvy, banka je oprávnená požadovať od klienta zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 200 eur, a to za každé jednotlivé porušenie zmluvnej povinnosti. Nárok na náhradu škody týmto nie je dotknutý. (čl. 2 bod 2.3 zmluvy).

9. Listom zo dňa 24.8.2018 bola žalovaná opätovne vyzvaná na zaplatenie dlžnej sumy.

10. Listom označeným ako výzva na predčasné splatenie úveru zo dňa 29.10.2018 žalobca žalovanej oznámil, že došlo k predčasnej splatnosti celého úveru ku dňu 29.10.2018, nakoľko žalovaná neplnila podmienky úverovej zmluvy podpísanej dňa 4.7.2017 a vyzval ju, aby jednorázovo uhradil banke celú zostávajúcu sumu úveru vo výške 4949,98 eur a to bezodkladne.

11. V zmysle úvodných ustanovení Všeobecných obchodných podmienok K. G. N., M..N.. účinných od 1.3.2015 (ďalej len „ VOP“) K. G. N., M..N.. vydáva v súlade s právnymi normami platnými na území Slovenskej republiky tieto VOP, ktorými podrobne upravuje vzťahy medzi bankou a klientmi.

12. VOP sú súčasťou zmlúv uzatvorených medzi bankou a klientom a tvoria časť ich obsahu. Odchylné dojednania zmluvy podpísanej medzi bankou a klientom majú prednosť pred znením VOP (čl. 25.5 VOP).

13. Z bodu 2.5.1 Obchodných podmienok pre úvery občanom, žalovaný musí vrátiť (splatiť) banke všetky peňažné prostriedky, ktoré mu poskytla v súlade s podmienkami zmluvy o úvere. Pokiaľ nie je dohodnuté inak, spláca sa istina úveru anuitným spôsobom. Splácanie anuitným spôsobom znamená, že úver je splácaný v pravidelných mesačných splátkach. Výška každej splátky úveru je rovnaká (s výnimkou poslednej splátky) a skladá sa z časti splátky istiny úveru (amortizácia úveru) a časti pripadajúcej na platbu riadnych úrokov z úveru. Pomer výšky istiny a riadnych úrokov sa v priebehu splácania mení. Poslednou splátkou sa splatí zostatok úveru aj so zvýšeným príslušenstvom. Ak by splatnosť ktorejkoľvek splátky pripadla na deň, ktorý nie je pracovným dňom, posúva sa splatnosť tejto splátky na najbližší nasledujúci pracovný deň.

14. Podľa bodu 2.5.3. Obchodných podmienok, úver musí byť splatený najneskôr v konečný deň splatnosti určený v zmluve o úvere.

15. Anuitná splátka je rovnomerná splátka úveru zahŕňajúca splácanie príslušnej časti istiny i úroku mesačne vždy v termíne splatnosti uvedenom v zmluve. Prvá anuitná splátka bude vykonaná v termíne uvedenom v zmluve. Čerpanie úveru je poskytnutie peňažných prostriedkov úveru klientovi na základe žiadosti o poskytnutie úveru po podpise úverovej zmluvy a splnení ďalších stanovených podmienok, a to jednorázovo na úverový účet. V tento deň sa poskytnutá časť prostriedkov začína úročiť (čl. 1. OP).

16. V zmysle čl. 19 bod 19.8 Všeobecných obchodných podmienok, sa písomnosť banky adresovaná klientovi považuje za doručení: dňom jej prevzatia alebo odmietnutia je prevzatia, pokiaľ sa doručuje osobne alebo kuriérom, tretím dňom po jej odoslaní prostredníctvom poštového podniku, vytlačením správy o odoslaní, ak bola zaslaná prostredníctvom faxu, odoslaním, ak bola zaslaná prostredníctvom elektronickej pošty (emailom) alebo prostredníctvom krátkej textovej správy (SMS).

17. Podľa čl. II. bodu 2.5.3. Obchodných podmienok, splácanie úveru klientom je vykonávané formou anuitných splátok vo výške uvedenej v úverovej zmluve, pričom posledná splátka vo výške zostatku úveru s príslušenstvom musí byť vykonaná najneskôr do dňa splatnosti úveru.

18. Podľa čl. II, bodu 2.10.2 a 3 Obchodných podmienok, v prípade, že klient nezaplatí splátku úveru alebo akýkoľvek iný peňažný záväzok voči banke vyplývajúci z úverovej zmluvy včas a dostane sa tak do omeškania s ich splatením, banka má právo požadovať úrok z omeškania, resp. zmluvnú pokutu za omeškanie v zmysle úverovej zmluvy.

19. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

20. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priech dobrým mravom.

21. Podľa § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

22. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení

spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka).

23. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

24. Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

25. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

26. Podľa § 53 ods. 10 Občianskeho zákonníka neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

27. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

28. Podľa § 2 písm. a), b) zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

29. Podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, vzniká veriteľovi, ktorý si splnil svoje zákonné a zmluvné povinnosti, právo požadovať z nezaplatenej sumy úroky z omeškania vo výške dohodnutej v zmluve, a to bez potreby osobitného upozornenia.

30. Žalovaná sa s plnením svojho peňažného záväzku dňom nasledujúcim po dni, ktorý jej žalobca vo výzve na plnenie poskytol, dostala do omeškania, preto ju súd zaviazal zaplatiť aj úrok z omeškania v súlade s príslušným ustanovením §517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom v čase, kedy došlo k omeškaniu, a to vo výške 5 % ročne.

31. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že medzi žalobcom a žalovanou bola uzavretá úverová zmluva, predmetom ktorej bolo poskytnutie bezúčelového úveru žalovanej, ktorá sa ho zaviazala vrátiť za stanovených podmienok. Keďže si túto svoju povinnosť nesplnila, žalobca listom zo dňa 29.10.2018 vyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru a žiadal žalovanú, aby dlžnú sumu uhradila bezodkladne.

32. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

33. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

34. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

35. Na uvedený právny vzťah je tiež potrebné aplikovať zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzavretia úverovej zmluvy a vychádzať pritom z ustanovenia § 3 ods. 3, v zmysle ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

36. Ďalej súd zistil, že podľa úverovej zmluvy sa predmetný právny vzťah mal riadiť príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka.

37. V slovenskom právnom poriadku existuje duálna právna úprava záväzkov, pričom rozlišujeme ich občianskoprávnu a obchodnoprávnu úpravu. Vzťah dvoch kódexov súkromného práva a to Obchodného zákonníka a Občianskeho zákonníka je vzťahom *lex specialis* ku *lex generalis*, pričom použitie Občianskeho zákonníka je subsidiárne - právne vzťahy podriadené režimu Obchodného zákonníka sa budú riadiť Občianskym zákonníkom v tých otázkach, ktoré Obchodný zákonník neupravuje. V rámci obchodno-záväzkových vzťahov existuje aj skupina vzťahov, ktoré môže označiť ako fakultatívne obchodné záväzkové vzťahy, v ktorých si zmluvné strany môžu v súlade so zásadou zmluvnej voľnosti dohodnúť obchodnoprávny režim svojho záväzku (§ 262 Obchodného zákonníka).

38. Obchodný zákonník aplikáciu právnej úpravy inštitútu spotrebiteľských zmlúv nevyklučuje, ani komplexne neupravuje osobitným spôsobom a ide o kogentné ustanovenia Občianskeho zákonníka, je nevyhnutné ju v skutkovo relevantných právnych vzťahoch aplikovať, pričom nie je relevantné či ide o relatívne obchodný záväzkový vzťah, absolútny obchodný záväzkový vzťah alebo fakultatívny obchodný záväzkový vzťah.

39. Právna ochrana spotrebiteľa je jednou z priorit oblastí záujmu nielen práva Európskej únie ale aj nášho právneho poriadku. Nie je prípustné, aby sa kogentné normy určené na ochranu spotrebiteľa obchádzal zvolením iného zákona, ktorý primárne nie je určený na úpravu či realizáciu spotrebiteľských vzťahov, t.j. vzťahov, ktoré vznikajú pri nákupe tovarov a poskytovaní služieb spotrebiteľom, ktorí nekonajú pri uzatváraní zmluvy v rámci svojej podnikateľskej či inej zárobkovej činnosti. Zvolenie režimu Obchodného zákonníka nie je prípustné v prípadoch tzv. typových spotrebiteľských zmlúv, keď z celého kontextu uzatvorenej zmluvy je zrejmé, že sa uzatvára v zmysle Obchodného zákonníka len preto, aby sa vylúčili právne normy určené na ochranu spotrebiteľa. Nie je ani prípustné, aby dvom spotrebiteľom v porovnateľnej situácii neboli garantované rovnaké právne prostriedky a ochrana len s ohľadom na to, dodávateľ zvolí režim iného zákona. Aj pri zmluvách uzatváraných v zmysle Obchodného zákonníka

je potrebné pri realizácii či aplikácii práva postupovať podľa ustanovení o spotrebiteľských zmluvách v Občianskom zákonníku či osobitných právnych predpisoch ako napr. zákon o spotrebiteľských úveroch, zákon o ochrane spotrebiteľa.

40. Na základe vyššie uvedeného súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania ako spotrebiteľskú zmluvu.

41. V ďalšom sa súd zaoberal jednotlivými nárokmi tvoriacimi žalovanú sumu.

42. Súd podrobil súdnej kontrole zmluvné podmienky dohodnuté medzi žalobcom a žalovanou. Pokiaľ ide o dohodnutý úrok z poskytnutého úveru vo výške 8,9 % ročne, súd konštatuje, že ide o fixnú úrokovú sadzbu do splatnosti, nie je pohyblivá. Súd konštatuje, táto dohodnutá sadzba je v súlade s dobrými mravmi a nerozporuje ich, pri počte dohodnutých mesačných splátok - 96 mesačných splátok, bol poskytnutý úver na 8 rokov; táto úroková sadzba sa javí byť v súlade s priemernou mierou úrokov poskytovaných bankami v danom čase. Súd nepriznal poplatok za poskytnutie úveru 260 eur, ktorý bol splatný jednorázovo, v zmysle bodu 1.2 zmluvy o spotrebiteľskom úvere - čl. 5. Nebol poskytnutý úver 5.200 eur, ale len vo výške 4.940 eur, pričom z uvedenej úverovanej sumy predstavuje tento poplatok 5,26%, čo súd považuje za rozporné s dobrými mravmi. Takéto poplatkové zaťaženie spôsobuje výraznú nerovnováhu medzi povinnosťami žalobcu a žalovanej. Ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku účtovania tohto úroku. Okrem toho pri účtovaní poplatku je povinný dodávateľ finančnej služby poskytnúť nejakú službu žalovanej. Príprava zmluvy o spotrebiteľskom úvere na podpis nepredstavuje poskytnutie služby, pretože žalobca na základe nej iba poskytol peniaze žalovanej za dohodnutú odplatu, ktorá mala byť úročená - poplatok je úročený alebo odmena žalobcu navyše. Základným predmetom podnikania žalobcu je poskytovanie bankových služieb, vrátane úverov a pôžičiek, preto za takýto úkon nemôže požadovať poplatok v takejto sume. Žalovanú istinu súd ponížil o sumu tohto poplatku, t.j. 260 eur, ďalej o pravidelne účtované poplatky za poistenie - 1,86 eur mesačne z prijatých úhrad zo strany žalovanej, pretože súd toto poistenie považuje iba za rýdzo formálne, ktorého účelom nebolo reálne poistné krytie neschopnosti platiť úver zo strany žalovanej, ale ďalšie umelé navýšenie odmeny žalobcu popri žiadanom úroku aj o takúto osobitnú odmenu. Vyplýva to z výpovede žalovanej, ktorá uviedla, že ju nikto neinformoval o tom, že sa zaväzuje aj na platenie nejakého poplatku za poistenie, čo toto poistenie má kryť a v dobe jej insolventnosti, keď prestala úver splácať, ju nikto nekontaktoval a neinformoval sa, či by toto nemalo byť hrazené práve z titulu tohto poistenia. Je zrejmé, že toto poistenie bolo dohodnuté len čisto formálne, bez reálneho poistného krytia, nakoľko banka žiadnym spôsobom žalovaného nekontaktovala a nedotazovala ho ohľadom dôvodov neplatenia splátok. Iba posielala upomienky pre nezaplatenie a následne bez ďalšieho okamžite zosplatnila zvyšok úveru.

43. Súd preto nepriznal žalobcovi aj požadovanú časť nezaplatených poplatkov za poistenie - 3,72 eur. Súd k požadovanej istine 4.724,71 eur, zníženej o uvedené sumy - 22,32 eur, poplatkov na poistenie a 260 eur - poplatku za poskytnutie úveru, priznal žalobcovi sumu vyčísleného úroku do zosplatnenia - 147,38 eur a úroku z omeškania - 2,04 eur, nakoľko úrok z omeškania je žiadaný v zákonnej výške 5 % ročne, vyčíslený do zosplatnenia. Tieto sumy súd žalobcovi priznal.

44. Je nesporné, že úverový vzťah spočíva v poskytnutí peňažných prostriedkov a do vrátenia poskytnutých prostriedkov má dlžník platiť úroky. Účastníci úveru pritom nemusia dohodnúť čas, na ktorý sa úver poskytuje. V takom prípade vzniká právo na úroky až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov. Pokiaľ si však účastníci úveru dohodnú úverové obdobie a dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie po splatnosti úveru úroky z omeškania. Ide pritom o odlišný inštitút oproti odplatným úrokom a ten má sankčnú povahu. Keďže žalobca pristúpil k predčasnej splatnosti úveru, od tejto doby žalobca nemá nárok na úrok z úveru, ktorého platenie bolo dojednané, nakoľko po zosplatnení nastupuje sankčný mechanizmus z titulu porušenia zmluvných podmienok zo strany dlžníka, teda vzniká nárok na úrok z omeškania. Rozhodnutia založené na závere, že zo zákona právo na úrok z úveru po jeho splatnosti nevyplýva, argumentujú často rozhodnutím NS SR 4Cdo 143/1998 (R 59/98). Často sú tiež preberané argumenty z rozhodnutia KS v Prešove 1 Co 30/2012-145 z 30. mája 2012, s tým, že jeho závery rozhodnutia považoval za správne aj ÚS SR v rozhodnutí IV. ÚS 476/2012 z 18.9.2012. Z neskorších je citované rozhodnutie KS v Prešove 6Co/190/2014 zo dňa 30.06.2015. Jeho dôvodmi bolo, že s porušením práva nemôže byť spojená odplata. Že pokiaľ dlžník nemá oprávnenie mať istinu u seba, nie je dôvod, aby za to platil. Naopak, istina je právne k dispozícii veriteľovi a aj preto nemôže veriteľ požadovať odplatu. Z Rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co 56/2018 z 28.marca 2018 vyplýva stanovisko, že v prípade plnenia zo spotrebiteľského úveru, zmluvný úrok odo dňa účinkov zosplatnenia úveru veriteľovi nepatrí.

Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, vzniká iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi.

45. Súd žalobcovi preto v prevyšujúcej časti nepriznal ani dohodnutý úrok po zosplatnení úveru, nakoľko zosplatnením úveru prestal žalovanej poskytovať finančnú službu a nastáva sankčný mechanizmus - má nárok na úrok z omeškania, ale nie aj riadny dohodnutý úrok po zosplatnení. Zároveň mu nepriznal ani úrok z omeškania z nezaplatených dohodnutých úrokov, nakoľko by išlo o duplicitné úročenie.

46. Vzhľadom na uvedené súd zaviazal žalovanú na zaplatenie čistého rozdielu medzi poskytnutým úverom (4940 eur) a úhradami žalovanej do zosplatnenia úveru (475,29 eur), zníženej o poplatky za poistenie (22,32 eur) a navýšenej o sumu vyčísleného úroku do zosplatnenia (147,38 eur) a úroku z omeškania (2,04 eur).

47. Žalovaná po zosplatnení úveru už v prospech žalobcu nevykonala žiadnu úhradu.

48. Žalovaná sa s plnením svojho peňažného záväzku dostala do omeškania, preto ju súd zaviazal zaplatiť aj úrok z omeškania z dlžnej sumy - 4.591,81 eur, ktorý bol v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády a to vo výške 5 % ročne z istiny a úrokov odo dňa nasledujúceho po dni zosplatnenia t.j. zo sumy 4.591,81 eur od 30.10.2018 do zaplatenia .

49. Podľa § 232 ods. 3 a ods. 4 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) lehotá na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

50. Vzhľadom na ťaživú sociálnu a ekonomickú situáciu žalovanej, ktorú deklarovala súdu, zarába prakticky minimálnu mzdu, rovnako aj jej manžel, starajú sa o 3 nezaopatrované deti, jej súd priznal možnosť splácania v splátkach po 60 eur mesačne. Súd nevyhovel jej žiadosti o splátky po 30 eur mesačne, nakoľko by tento úver by splácala viac ako 20 rokov. Úverovou zmluvou bola zaviazaná na splácanie 76,11 eur mesačne. Súd priznal žalobcovi splátky po 60 eur mesačne, čo bude korešpondovať so spôsobilosťou žalovanej tento úver splácať. Žalobca, ako finančná banková inštitúcia týmto nebude ekonomicky ohrozený. Zároveň bude mať splácanie „poistené“ tým, že mu budú patriť aj úroky z omeškania z jednotlivých splátok do zaplatenia a bude zabezpečený aj tým, že v prípade omeškania žalovanej so splátkou sa stane splatným celý dlh. Ak by mala žalovaná zaplatiť celý dlh naraz, toto by ju ekonomicky ohroziť mohlo.

51. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

52. V zmysle § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

53. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v zhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

54. Súd žalobe žalobcu nevyhovel len v nepatrnej časti, preto žalobcovi patrí proti neúspešnej žalovanej náhrada trov konania podľa pomeru úspechu. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.